

Milyen volt...

IN MEMORIAM MACZÓ PÉTER

Kövi Krisztina

**[...]ha kinyílnak ősszel
az egek, / A szeptemberi
bágyadt búcsuzónál /
Szeme színére visszaré-
vedek.**

JUHÁSZ GYULA

– Visszarévedünk... –

És a Maczó Péter-i hagyományokat követve egy idézet ehhez a felütés, ami bár nem tipomottó, de – ha számárhídon* is – átvezet cikkünk főszereplőjéhez. Lírai hangvétele és tartalma szerint is illő... Bár nincs még ősz, tudjuk, Péter kedvenc évszakáról van szó. Szép, de melankolikus időszak a az évnek, az elmúlás fogalmát gyakran kapcsolják hozzá... Másrésztől a beérés időszakaként is számon tartják. Színpompás évszak ez. A sárga, a vörös, a barna különböző árnyalataival meleget, vidámságot hoz az egyre sötétülő, hűvösödő napokba. Péter lényéhez hasonlóan. Akinek bár a szeme színét és szavait könnyedén visszaidézzük, szemén keresztül (másképp, egyedien színesen) látni a világot még tanuljuk... – tőle, de máron nélküle.

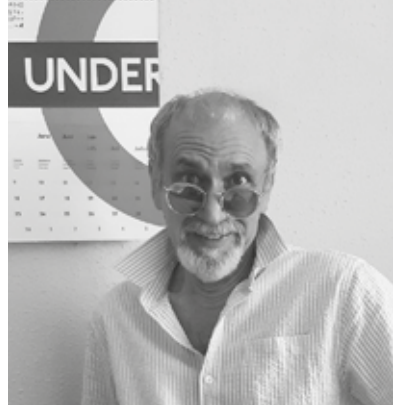
Ám, hogy ez a bevezető inkább bizakodóan és derűlátó(bb)an, egy pislákoló fénynyalákkal kössön át a Magyar Grafika szerkesztőbizottsági tagjainak tollából származó, Péterről

*Egy bizonyos magyarral rokon nyelvben: ügyetlen átmenet egyik témáról a másikra.

szóló emlékmozzásokhoz, az évszak körül forgó gondolataink zárásaként emlékezünk, az őszi falevelek színváltozásaikkal (is) a körforgást szemléltetik. Erdeink képtelenek lennének megújulni, ha a lehullott levelek alkotta avar nem biztosítana táptalajt és védőréteget a mikrobiológiai egyensúly, a faji diverzifikáció fenntartásához. A biológián túllendülve értsük ezt úgy, Péter attitűdje, tanításai, munkássága legyen a mindenkori etalon, a táptalajunk, amiből merítve nívós tervezőgrafikai és tipografikai műveket alkotunk – mert az örök tipomezőkről is nyílik ki-és rálátás az átmeneti küzdőtérre – Péter figyel, figyeljetelek hát ti is...

Az oldalvást olvasható életrajz bár a teljesség igényére törekedve íródott, Péter munkásságának csupán legfőbb pontjait emeli ki. Az esetleges hiányosságokkal egészítsük ki gondolatban a felforrólást.

MACZÓ PÉTER DLA

[1949. IX. 14. – 2025. I. 25.]

vizuális kommunikáció tervező
művész

VÉGZETTSÉGEK/DIPLOMÁK

1977 » nyomdamérnök

[Könnnyűipari Műszaki Főiskola]

1999 » művészeti menedzser

[Magyar Iparművészeti Egyetem]

2006 » forma [csomagolás] tervező művész [Nyugat-Magyarországi Egyetem, AMI]

2009 » DLA cím [Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Doktoriskola]

EGYETEMI OKTATÓI

MUNKÁSSÁGÁNAK KEZDETE

1977 » Magyar Iparművészeti Főiskola: a Typo-grafika tanszék ágazatvezetője, egyetemi adjunktus, a Gyakorlati képzés intézetigazgatója [két cikluson át], a Tervezőgrafika tanszéken a könyvművészeti szakirány felelőse, egyetemi docens [2009], tanszékvezető helyettes
1985 » az egyetemen indult felsőfokú tipográfusképzés vezetője
2014 » a Budapesti Metropolitan Egyetemen a grafika szakon indított mesterképzés tanára, szakfelelőse

2015 » a tipográfia/betűtervezés fakultáció tematikájának kidolgozója, a Típost szakmai képzés felelőse

2020 » oktatói tevékenységét professor emeritus kinevezéssel viszi tovább

Matusek-Faludi Viktória

– A grafikusok nyomdásza és a nyomdászok grafikusja egyben – Péter szeretett részt venni a nyomdai folyamatokban.

Tisztelte és élvezte a nyomdai termelés méltóság teljes ütemét, a papír és a festék különleges randevúját, amit ő álmodott meg. Nem szeretett sémákban gondolkodni, új csodákat, trükköket talált a még ki nem próbált effektusokkal. Mint egy zeneszerző, aki csukott szemmel belülről hallja a zenét, ő a nyomtatott képzőletében már látta a kész terméket. Lelkesítő, felemelő és egyben megtisztelő volt együtt munkálkodni a Grafikák kivitelezésében.

A Grafikás stábból így emlékezünk rá: Hatalmas tudása mellett friss szemlélete és a feladat iránti alázata példaértékű.

Nem írom le, hogy volt, és nem csak azért, mert fáj arra gondolni, hogy fizikailag már nincs velünk. Szellemissége, útmutatása, provokatív, élcelődő kérdései velünk vannak időtlenül. Minden szakmai kihívásban, mókában benne volt. Részt vett a szerkesztőségi megbeszéléseken, egyszerre tudott grafikus szemmel látni és nyomdász szívvel gondolkodni. Az ezredszor felmerülő

rutinfeladatokat is képes volt felemelni, új látószögbe hozni, és igényessége a legkisebb és legegyszerűbb munkán is meglátszott.

2002-től a Magyar Grafika művészeti vezetője, arculatának megalkotója, a Grafika a Grafikában rovat csodálatos cikkeinek szerzője. Kritikus szemléletével nevelt, tükröt tartott és fejlődésre ösztönzött. Nem volt olyan lehetetlen feladat, határ-

idő és elképzelés, amit ne kihívásként kezelte volna.

Természetes, lényéből fakadó szerénysége és a szakma iránti alázata szavak nélkül is nevelte környezetét, néha fanyar, csipkelődő humorával sok vidám percet adott kollégáinak. Először tanárként ismertem meg az akkor még KMF névre hallgató Óbudai Egyetemen. A sok műszaki tantárgy között a tipográfia- és esztétikaórái ragyogón kiemelték a grafikus kommunikáció jelentőségét és fontosságát. Órái élvezetesebbek, gyakorlatiasak és magával ragadóak voltak, az ott tanult értékek és értékrend szerint végzem ma is a munkámat.

*Mediadesign verseny – különdíj
címlapborító kategóriában
[2014. SZEPTEMBER / LVIII/4.]*

Németh László »Lasky«

– Mint Péter –

Az a helyzet, hogy mi átlagemberek ritkán ismerjük fel a kortárs nagyságot. Felszíniesség, vagy csak a korszellem miatt egyszerűen »lecsúszunk« róluk, és csak később jövünk rá, hogy mekkora alkotó emberek vannak (voltak) közöttünk. És ez nagy kár, mert a nagy alkotóművészeket könnyű felismerni. Olyanok, mint Péter. Néhány évvel ezelőtt egy értékes, inspiráló hetünk volt Maczó Péterrel, Párizs utcáit jártuk a Magyar Grafika szerkesztőségével és jóvoltából, ahol mindenki falta a szakmai ingereket. Jól emlékszem, egyszer azon kaptam magam, hogy percek óta a Mester tekintetét követem – és mások is –, hogy mi mindent figyel az utcán, miket mond a múzeumokban, galériákban, mert sokkal többet és máshogyan látott. Ha többet akartam érzékelni a saját szürke valóság-

gomnál, elég volt őt követnem és figyelnem. Jól állt neki Párizs. A metrófeliratokat nézte, a színes kiírásokat, a reklámtáblákat, cégereket, plakátokat és minden részletet a zajban. Elmélyülten fótózott, látszott is rajta, hogy »nagyon éli« az egészet. Az akkor legújabb könyvéhez gyűjtött anyagot és semmi sem kerülte el a figyelmét. Tudtam, nem most kéne megzavarnom őt a szakmai kérdéseimmel. Szerencsére később, esténként lehetőségem nyílt a kérdésre, és az erre alkalmas pillanatokban igazán sokat mondott. Aranyból voltak azok a gondolatok. Aki jól figyelt rá, értéket kapott tőle. Adott. Az együtt töltött napok és beszélgetések egész életemre meghatározó, szemléletformáló élményt jelentenek. Mindig hálás leszek ezért! Maczó humorára is lehetett számítani, nagyon bírtam. Bevallom, nekem mindig imponált a stílusa, és neki ez az egész baromi jól is állt. Egy igazi eredeti karakter, akit ins-

píraló jelenségnek tartok, megtestesíti számomra *a művészt*. A nagy alkotóművészekben közös, hogy annyira sok különleges érték, kikívánczó mondanivaló, új ötlet és vélemény van bennük és körülöttük, hogy három-négy életnyi létezés ideje is kevés lenne számukra kifejezni mindent. Talán ezért élnek nyugsgóbb, inten-

Párizsi életképek

fent: iránymutatás a Mesternek, balra: találkozás Gutenberggel, jobbra: gyalogátkelés à la Beatles

TOVÁBBI MUNKAKÖREI, ILLETVE SZAKMAI TAPASZTALATAI

1974 » Európa Könyvkiadó: tervezőszerkesztő, tipográfus
 1989 » az osztrák–magyar rendezésű Budapest–Bécs világkiállítás [Expo'96] grafikai menedzserre, vizuális arculatának felelőse; nemzetközi plakátbiennálék résztvevője: Varsó, Brno, Lahti, Mons, Colorado... és Békéscsaba
 1990 óta megvalósult arculattervei: Videoton, Magyar Villamos Művek, Materv, Soform, Magyar Energetikai Társaság, Magyar Atomenergia Hivatal, Tárki, Állami Nyomda, Uvaterv, Buváti, Magyar Grafika, Magyar Urbanisztikai Társaság, PNYME...
 2000 » a Typoszalón alapító tagja, 20 éven át szakmai kiállításainak kurátora
 2002 óta a Magyar Grafika szakmai folyóirat arculat- és laptervezője, szakmai fórumok látványtervezője, a Grafika a Grafikában rovat szerkesztője és szerzője [23 év alatt közel 150 publikáció]
 2003 » Mai magyar tipográfia címmel előadás a Tótfalusi Kis Miklós jubileumi konferencián [Kolozsvár]; Reklám a nyomtatott sajtóban éves konferencia előadás [muosz]
 2004 » TipoTage – konferencia a betűtervezésről [Lipcse]
 2006 » az Eurotex nemzetközi konferencia programszervezője [Debrecen]
 2008 » Infodesign és építészet [Győr, Építész klub]
 2005 » nagyváradi Partium Egyetem: vendégtanár tíz éven át
 2007 » Nyugat-magyarországi Egyetem [soproni AMI]: meghívott tanár és témavezető 2017-ig
 2013 » Digitális analóg – előadás a PrimeRate konferencián
 2019 » Atelier/Musée de l'imprimerie Malesherbes szakmai út a Magyar Grafika szervezésében a párizsi Magyar Intézetnél

zívebb életet, és hagynak maguk után egyszerre nyomot és űrt is.

E sorok után már értem, miért nem ismerjük fel könnyen a kortárs nagyságot. Mert végtelemül ritka és megismételhetetlenül különleges. Mint Péter.

Endzsel Erzsi

– *Egy korszak volt* –
Egy minőségi, szakmai tartalommal gazdag korszak volt Péterrel együtt munkálkodni itt a Grafika folyóiratnál több mint két évtizeden keresztül. Hálás vagyok a sorsnak, hogy (még az egyes lapszámok megjelenése előtt, mint korrektor) kéthavonta olvashattam kiváló grafikai, tipográfiai írásait és gyönyörködhettem a Grafika a Grafikában rovat művészién megtervezett oldalpárjaiban. Bármilyen szakmai kérdést tettem fel a korrektúrázás során, Péter minden egyes alkalommal részletesen és türelemmel adott választ a kérdéseimre, olykor-olykor finom derűvel fűszerezve. Megtisztelő volt számomra a szerkesztőségbeli

2021 » Magyar Tudós Tárlat – előadás Haiman Györgyről
2022 » előadás a tipografikáról a PPD expón

SZERZŐKÉNT/TERVEZŐKÉNT MEGJELENT KÖTETEI

2006 » Maczóné Péter: A csomagolásról [PNYME]
2009 » Maczóné Péter: Tiponaptár [PNYME]
2010 » Maczóné Péter: Ön itt áll, könyv az infodesignről [Scolar]
2017 » Kocsis Zoltán – egyéves halálévfordulóra szánt ünnepi kötet [Scolar]
2018 » Széchenyi lánchíd – 100 éve készült, unikális képekkel – [Budapesti Műszaki Egyetem]
2018 » Dr. Szerényi Gábor: Zempléni kalandozások [Scolar]
2018 » Arany János: Toldi – limitált jubileumi kiadás, 200 számozott példánnyal [Scolar]
2018 » Száraz Miklós György: Székelyek [Scolar]
2019 » Hiányzó történetek – Hermann Ildikó a New York-i Asylum Arts ösztöndíjával készült fotóalbuma magyar és angol nyelvű kiadásban [Scolar]
2021 » Maczóné Péter: ...a tipografikáról [Scolar] – ünnepi bemutatóval a Design Héten
2023 » Maczóné Péter: Tipodárium – egyedi tervezői naptár a 2024-es esztendőre [Magyar Grafika]
2024 » Maczóné Péter: Tipodárium – egyedi tervezői naptár a 2025-ös esztendőre [Magyar Grafika]

KIÁLLÍTÁSOK, LÁTVÁNYTERVEK

2001 » 150 éves az Állami Nyomda – jubileumi kötet [BTM]
2011 » IARIGAI – 38th International Research Conference rendezvény látványterve [Budapest]
2012 » Trend of print kiállítás és szimpozion kurátora, rendezője [Országos Széchényi Könyvtár]
2014 » Haiman 100 – centenáriumi kiállítás látványterve [PIM]

közös munka. Örülök (milyen furcsa is ezt most így kifejezni!), hogy a Grafika a Grafikában rovat hasábjain írt szám-talan cikk mellett a közelmúltban az általam megtervezett *Milton Glaser szentenciái* című művészkönyv és a szintén a Te tervezéseddel létrejött 2024-es és 2025-ös *Tipodárium*-mok elkészítésénél is az egyik szerény résztvevő lehettem.

Tipodárium – egyedi tervezői nap-tár a tavalyi és idei esztendőre; idén több mint száz kortárs tervező kompozíciójával, és a szerző meglepetéseivel...

Milton Glaser szentenciái – a két-nyelvű könyvecske 120 számozott példányban öltött testet [2024]

Milton Glaser SZIENTENCIÁI

6 Csak olyan embereknek dolgozz, akiket kedvelsz! **8** Ha van választásod: soha ne legyen munkád. **10** Kerüld a toxikus embereket! **12** A professionalizmus nem elég, avagy a jó a nagyszerű ellensége. **15** A kevesebb nem feltétlenül több. **17** Ne bízd a stílusra! **20** Az ahogyan élsz, megváltoztatja az agyadat. **23** A kétkedés jobb, mint a bizonyosság. **27** Az öregedésről... **30** Mondj Igazat!

THE ORIGINAL ENGLISH TEXT
CAN BE READ IN THE SECOND HALF OF THE BOOK.

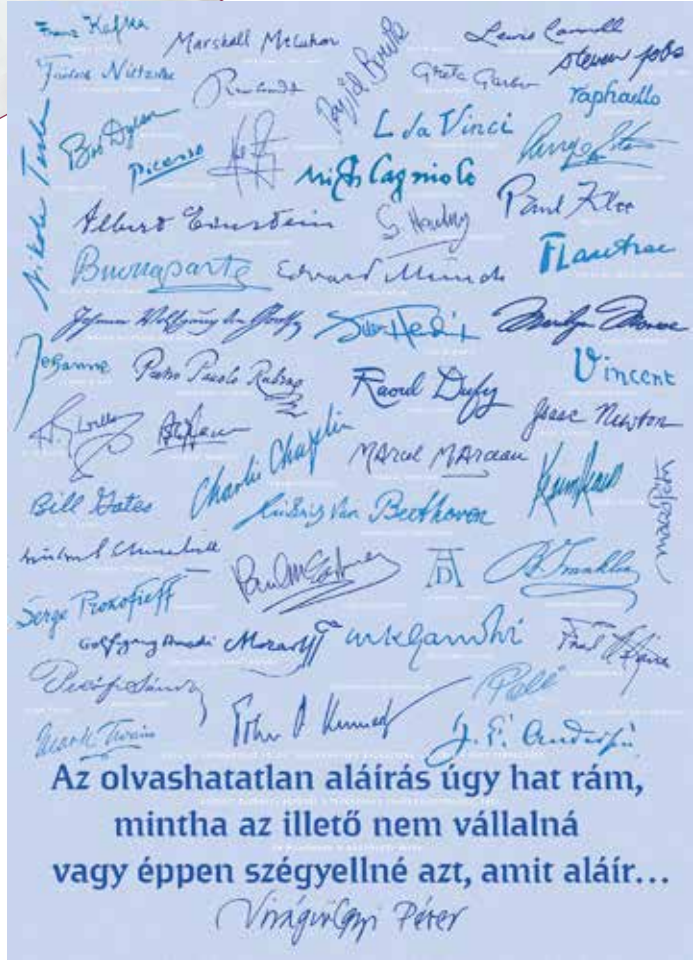

Péter borítékcímzése Voronko Vera kalli.grafikus számára; alatta FISE, Epistola vernisszázs [2004]
Pacsi macskabölcső fantázianevű plakát a Hommage à Bauhaus 100 kiállítására (jobbra) – szó szerint az alkotó (bal) keze nyomával [2019]

Balkezesek garmadája – plakát Virágvölgyi Péter emlékkiállítására; az autogramgyűjteményhez csupa balkezes adta a szignóját – köztük az alkotó... [2019]

Voronko Vera

– mp rip –

Pár napja találtam meg azt a borítékot, amit Maczó Péter kézzel megcímezett és szignált. Egy kifejezésre emlékeztem, a kalli.grafikusra, így, ponttal tagolva. Péter kézírását, szignóját ismerem, többször láttam. Azonban figyelmesen megnéztem a kézzelfoghatót, és úgy érzem még személyesebb, közvetlenebb a vonalvezetése. Mintha most címezte volna, pár napja. Gondosan, Péteresen. Igen nehéz úgy beszélnem Róla, hogy elment. Még néhány évet várnom kell,

hogy elfogadjam a tényt, mint megérkezett levelet... Maczó Péter emléke valami nagyon finom szállal köt magához: szakmai tartásával és igényességével, betű-, szóveg-, könyvszeretetével nyújt további útmutatást, javaslatokat, megvitatandó feladatokat és örömeiket.

GG – a rovat cikkei online: <https://mgonline.hu/grafika-a-grafikaban>

»Isten veled – mondta a róka.«
Antoine de Saint-Exupéry

Maczó Péter portfóliója – kommentárokkal prezentálva – az alábbi linken elérhető, Serfőző Péter moderálta Brandguide interjújában tekinthető meg. Érdekes időt szentelni rá – az itt felsorolásszerűen, szárazon tárlt életrajz kiszínesedik Péter elmesélései, kiégyesítései által.
<https://youtu.be/jNTN0RZBX-vc?si=nVnK14bHcbV5FaoN>
És ugyanez QR-kódként a mobiltelefonnal élőknek:

2014 » Ybl 200 – jubileumi plakátkiállítás a Magyar Plakát Társaság szervezésében
2016 » Ilyen nagy dolog a Szabadság? – 1956 és az emigráció; Lebomló tükrei az emlékezetnek – 1956, Erdély, jubileumi kiállítások tipográfusa, tervezője [PIM]
2017 » Nemzeti Szalon iparművészeti kiállítás [Műcsarnok]; Plakát a plakát után kiállítás és könyv [MMA, Klebelsberg Kultúr-kúria]
2019 » Hommage à Bauhaus 100 [a PTE szervezésében]; Magyarok a Bauhausban [MMA, Vigadó Galéria]
2019 » Magyar Design Izraelben – válogatott kiállítás [Tel-Aviv]

DÍJAK, ELISMERÉSEK

1998 » Szép Magyar Könyv verseny – fősúritag öt éven át, három ízben elnök [MKKE]
2004 » Ludwig Alapítvány ösztöndíja [Typographie in Praxis]
2005 » Pro Typographia termékverseny – zsúritag, két ízben elnök [Magyar Nyomdász Szövetség]
2006 » a Magyar Grafika nívódíja
2007 » Stiftung Buchkunst, Frankfurt/Leipzig, Best Book of the World – fősúri meghívott tagja
2008 » Magma-díj a borító designért [Magyar Grafika]
2010 » Ön itt áll könyv – minisztérium alkotói különdíja, a Szép könyv verseny felsőoktatási és tudományos kategória díja, a legszébb könyvborító díja
2011 » Design Award finalista
2017 » Lengyel Lajos-díj [PNYME]; a Metropolitan Egyetem kiváló tanári elismerése
2020 » Professor emeritus cím
2022 » Best Print Hungary – ...a TIPOGRAFIKÁRÓL különdíja
2022 » Arany Rajzszőg díj »munkásságáért és a magyar tervezőgrafikáért« [2o. Graphifest]
2023 » Trakta 2 – a második fogás, Kotányi különdíj